

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

**по Пријави наmjере концентрације привредног субјекта МЕРКАТОР ВН д.о.о.
Сарајево и привредног субјекта Омега д.о.о. Живинице**

**Сарајево
фебруар 2008. године**

Број: 01-06-26-001-15-II/08
Сарајево, 13. фебруара 2008. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д) и члана 43. став (2), у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07), а по Пријави намјере концентрације привредног субјекта *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево, и привредног субјекта Омега д.о.о. Живинице, друштво за унутрашњу трговину на велико и мало, II Крајишке 23, 76230 Живинице, поднесу по Менсуду Лагумџији, директор привредног субјекта *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево, запримљену дана 07. јануара 2008. године број: 01-06-26-001-II/08, Конкуренијски савјет, на 60. (шездесетој) сједници одржаној дана 13. фебруара 2008. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту трговине на мало мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње за домаћинство у Федерацији Босне и Херцеговине, која настаје закупом пословних простора привредног субјекта Омега д.о.о. Живинице, друштво за унутрашњу трговину на велико и мало, II Крајишке 23, 76230 Живинице, од привредног субјекта *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је запримио Пријаву намјере концентрације, број: 01-06-26-001-II/08 дана 07. јануара 2008. године, у смислу члана 16. став (1) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Пријава), привредног субјекта *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево (у даљем тексту: *Mercator BH*), и привредног субјекта Омега д.о.о. Живинице, друштво за унутрашњу трговину на велико и мало, II Крајишке 23, 76230 Живинице (у даљем тексту: Омега), поднесу по овлаштеном заступнику г-дину Менсуд Лагумџији (Лудвига Кубе 13, 71000 Сарајево), директор привредног субјекта *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево (у даљем тексту: подносилац Пријаве или *Mercator BH*).

Увидом у поднесу Пријаву утврђено је да није потпуна и комплетна, у смислу члана 30. став (1) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07) (у даљем тексту: Закон) и чл. 8. 9. и 10. Одлуке о начину подношења пријаве и критерија за оцјену концентрација привредних субјеката («Службени гласник БиХ», број 95/06) те у складу са чланом 31. истога Закона, Конкурентијски савјет затражио је допуну (акт број: 01-06-26-001-1-П/08 дана 11. јануара 2008. године; акт број: 01-06-26-001-4-П/08 дана 16. јануара 2008. године).

Подносилац Пријаве је у складу са захтјевима Конкурентијског савјета допунио Пријаву недостајућом документацијом (поднесак број: 01-06-26-001-2-П/08 дана 15. јануара 2008. године; 01-06-26-001-6-П/08 дана 24. јануара 2008. године).

По пријему тражене документације Конкурентијски савјет је утврдио да је Пријава комплетна и издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона, дана 28. јануара 2008. године број: 01-06-26-001-7-П/08.

Конкурентијски савјет у поступку оцјене допуштености предметне концентрације је утврдио следеће чињенице:

Подносилац Пријаве је навео, у смислу члана 30. став (2) Закона, да нема обавезу поднијети захтјев за оцјену концентрације неком другом тијелу изван територије Босне и Херцеговине.

Конкурентијски савјет је утврдио да је Пријава поднесена, у смислу члана 16. став (1) Закона, те се иста сматра поднесеном у Законом предвиђеном временском року.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације су привредни субјект *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево, и привредни субјект *Омега д.о.о.* Живинице, друштво за унутрашњу трговину на велико и мало Улица II Крајишке 23, 76230 Живинице.

1.1. Привредни субјект *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево

Привредни субјект *MERCATOR BH d.o.o.* Сарајево, друштво за трговину на велико и мало, Ложионичка 16, 71000 Сарајево, је уписан у Регистар привредних друштава Општинског суда у Сарајеву, матични број: 1-24260 дана 17. јула 2003. године (регистрација број: UF /I-1264/03). Основни капитал привредног субјекта *MERCATOR BH* је (..)*¹ КМ ((..)*КМ у готовом новцу и (..)*КМ у стварима).

Пословни систем *Mercator d.d.* Љубљана, Дунајска цеста 107, 1113 Љубљана, Република Словенија (у даљем тексту: Меркатор Словенија), матични број: 5300231, регистрован у Окружном суду Љубљана 05. децембра 1989. године, са основним капиталом 307.311.067,62 КМ (37.653.610.000,00 СИТ) (на дан 31.12.2006. године) је чланица Групе *Mercator*. Власничку структуру привредног субјекта Меркатор Словенија чине: Инфонд холдинг д.д. (Титова цеста 2 А, Марибор) са учешћем од 25,0%, Пивоварна Унион д.д. (Пивоварничка 2, Љубљана) са учешћем 12,33%, Истрабенз д.д. (Цеста Зоре Перелло-Година 2, Копер) са учешћем 11,925, Пивоварна Лашко д.д. (Трубарјева улица 28, Лашко)

¹ (..)* - подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији

са учешћем 8,43%, Родић М&Б Трговина (Темерински пут 50, Нови Сад) са учешћем 4,64%, *Investicijske družbe in vzajemni skladi (Vita Kraighirja 5*, Марибор) са учешћем 4,78%, физичка лица са учешћем 16,19% и остала правна лица са учешћем 16,71%.

Главна дјелатност привредног субјекта Меркатор Словенија је трговина на мало са мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње за домаћинство. Привредни субјект Меркатор Словенија има субсидијарна привредна друштва у Републици Хрватској, Републици Србији, Републици Црној Гори и Републици Македонији.

Привредни субјекта Меркатор Словенија је оснивач и 100,0% власник привредног субјекта *Mercator BH*, који има шест тржних центара у Босни и Херцеговини, и то три у Сарајеву (Тржни центар Сарајево, Лозионичка 16; Тржни центар Добриња, Булевар Мимар Синана 1; Тржни центар – супермаркет Алипашино поље, Босанска 13), по један у Мостару (Тржни центар Мостар, Стјепана Радића 39), Тузли (Тржни центар Тузла, II Корпус Армије БиХ бб) и Какњу (Тржни центар - супермаркет Какањ, 311 лахке бригаде) и два дистрибутивна центра у Сарајеву (Рајловац) и Какњу.

Привредни субјект *Mercator BH* углавном дијелује на тржишту трговине на мало у Федерацији Босне и Херцеговине.

Према подацима из Пријаве привредни субјект Меркатор Словенија непосредно нема власничка учешћа у другим привредним субјектима у Босни и Херцеговини / Федерацији Босне и Херцеговине.

1.2. Привредни субјект Омега д.о.о. Живинице

Привредни субјект Омега д.о.о. Живинице, друштво за унутрашњу трговину на велико и мало, II Крајишке 23, 76230 Живинице, је уписан у Регистар привредних друштава Општинског суда у Тузли, под бројем: 1-506 (рјешење број: У/І-3345/00 од дана 30. новембра 2000. године). Основни капитал привредног субјекта Омега износи (..)*КМ (власници физичка лица: (..)*).

Привредни субјект Омега је регистрован за спољну и унутрашњу трговину на велико и мало посебно трговину храном, пићима, другим прехранбеним артиклима, козметичким и другим робама широке потрошње. Привредни субјект Омега има пословне јединице (подружнице друштва) у Тузли, Лукавцу, Бановићима, Калесији и у Сарајеву.

Привредни субјект Омега посједује (..)*% власничког учешћа у основном капиталу привредног субјекта РК Тузланка д.д. Тузла, Универзитетска 16, 76000 Тузла (у даљем тексту: РК Тузланка) (основни капитал (..)*КМ), уписан у Регистар привредних друштава Општинског суда Тузла, број 1-260.

Основне дјелатности привредног субјекта РК Тузланка су, између осталог, трговина на велико и мало (мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње, текстилом, одјећом и обућом, воћем и поврћем, живом стоком, моторним возилима и дијеловима, горивом и мазивима, дрветом, металима и рудама, хемијским производима, грађевинским машинама итд), те производња текстилних тканина, одјеће, кожне галантерије итд.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурентијски савјет у току провођења поступка оцјене допуштености предметне концентрације примјенио је одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06) те Одлуке о начину подношења пријаве и критерији за оцјену концентрација привредних субјеката.

Конкурентијски савјет је, на основу члана 43. став (7) Закона, користио судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критерије и стандарде из Уредбе Вијећа ЕК број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, Обавијест Европске Комисије о концепту концентрација привредних субјеката те Смјернице за оцјену хоризонталних /вертикалних концентрација.

3. Правни основ и облик концентрације

Правни основ концентрације, у смислу члана 30. став (1) тачка а) Закона, је прецизније дефинисан у члану 8. тачка ф) осма алинеја Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката.

Правни основ предметне концентрације је Оквирни уговор о пословној сарадњи (у даљем тексту: Оквирни уговор), закључен између привредног субјекта *Mercator BH d.o.o.* и привредног субјекта *Омега д.о.о.* Живинице, дана 31. децембра 2007. године у Живиницама.

Оквирним уговором привредни субјект *Mercator BH* и привредни субјект *Омега* дефинишу међусобне односе у вези са закупом 7 пословних простора, укупне површине 7.880,72 м² привредног субјекта *Омега* (Супермаркет Бановићи, површина 512,0 м²; Трговачки центар Лукавац, површина 1.490,0 м²; Робна кућа Тузланка, површина 2.336,5 м², РК Живинице, површина 1.212,79 м²; ТЦ Калесија, површина 900,0 м², РК Сјењак И, површина 343,77 м²; ТЦ Сјењак II, површина 1.407,9 м²) од стране привредног субјекта *Мерцатор ВН* на временски период од 15 (петнаест) година, а на основу појединачних уговора о закупу, који ће бити закључени за сваки појединачни пословни простор након испуњења услова који су предвиђени Оквирним уговором.

Према Оквирном уговору закупнина се састоји из два дијела – први за цијели временски период трајања појединих уговора о закупу износи (..) *КМ ((..)*ЕУР) те други дио који ће привредни субјект *Mercator BH* плаћати мјесечно у складу са појединачним уговорима о закупу, и то (..) *КМ м² ((..)*ЕУР м²) нето за складишни простор и (..) *КМ м² ((..)*ЕУР м²) нето за продајни простор.

Оквирним уговором привредни субјект *Mercator BH* се обавезао да ће купити опрему (Прилог 2. Оквирног уговора) која се налази у пословним просторима који се узимају у закуп, преузети залихе трговачке робе која се затекне у пословним просторима на дан примопредаје (Прилог 3. Оквирног уговора) те засновати радни однос са запосленицима привредног субјекта *Омега*, који су радили у пословним просторима на дан примопредаје.

Након провођење предметне концентрације привредни субјект *Омега* ће наставити дјеловати у сектору трговине на мало и велико техничком робом и намјештајем, као и осталим регистрованим дјелатностима.

При одређивању правног облика предметне концентрације Конкурenciјски савјет је узео у обзир одредбе члана 12. став (1) тачка б) под 3) и став (2) истога члана Закона, као и одредбе члана 2. став (2) тачка д) истога Закона.

У члану 12. став (1) тачка б) под 3) Закона под концентрацијом се сматра – стицање контроле или доминантног утицаја једног односно више привредних субјекта над другим односно над више других привредних субјеката или дијелом других привредних субјеката односно дијеловима других привредних субјекта на начин у складу са одредбама закона које регулишу оснивање привредних субјекта и њихово управљање.

Надаље, у члану 12. став (2) Закона је одређено да се стицање контроле остварује путем права, закључивањем уговора или другим средствима којима један или више привредних субјеката, било посебно, било заједнички, узимајући у обзир све правне и чињеничне околности, стиче могућност остваривања доминантног утицаја над једним или више привредних субјеката.

У смислу члана 2. став (2) тачка д) Закона под контролисаним привредним субјектом сматра се субјект у којем други привредни субјект, непосредно или посредно, правно или чињенично, одлучујуће утиче на управљање нарочито ако на други начин има право управљања пословањем контролисаног привредног субјекта.

Такође, Конкурenciјски савјет је у дефинисању концентрације имао у виду и Уредбу Вијећа (ЕЗ) број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, посебно дефиницију концентрације, у смислу члана 3. став (а) који наводи «да се контрола остварује, између осталог, и преко власништва или права на кориштење цијеле или дијела имовине привредног субјекта».

4. Укупан приход учесника концентрације

Укупни приходи привредних субјекта (подаци из Пријаве) учесника предметне концентрације, на дан 31. децембра 2006. године, износе:

Табела 1.

	<i>Mercator</i>	Омега
Свијет	(..)*КМ*	-
Босна и Херцеговина	(..)*КМ	(..)*КМ

* Укупан годишњи приход *Mercator* Групе- Љубљана

Укупни приходи привредних субјеката учесника предметне концентрације износе преко 5.000.000,00 КМ (Табела 1.) односно привредни субјект *Mercator BH* је остварио (..)*КМ, а привредни субјект Омега (..)*КМ, по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији односно у 2006. години те је подносилац Пријаве, на основу члана 14. став (1) тачка б) Закона, обавезан поднијети Пријаву.

Укупан годишњи приход учесника концентрације представља приход (без пореза на додану вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације, на свјетском и на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 8. тачка х) предметне Одлуке.

Укупан приход привредног субјекта Омега представља приход који је остварен у пословним јединицама које су предмет концентрације (без обзира да ли ти дијелови имају статус правног лица), у смислу члана 14. став (3) Закона.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4., 5. и 6. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа /услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу обухвата све производе и/или услуге за које потрошачи сматрају да су међусобно замјењиви с обзиром на њихове битне карактеристике, цијену или начин употребе.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелу или дио територије Босне и Херцеговине, на којем су тржишни конкуренти конкурентни у продаји и/или набавци производа под једнаким или довољно уједначеним условима који то тржиште битно разликује од сусједних тржишта.

Релевантно тржиште производа предметне концентрације је тржиште трговине на мало мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње за домаћинство.

Релевантно тржиште у географском смислу предметне концентрације је подручје Федерације Босне и Херцеговине.

Према наведеном, под релевантним тржиштем предметне концентрације се подразумјева трговина на мало мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње за домаћинство у Федерацији Босне и Херцеговине.

6. Анализа релевантног тржишта

Тржишно учешће учесника концентрације и конкурената, на релевантном тржишту, на дан 31. децембра 2006. године:

Табела 2.

Рб	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће
1.	<i>Interex</i> - Сарајево	6,9%
2.	Конзум - Загреб (Велпро - Сарајево)	5,8%
3.	Бинго - Тузла	3,5%
4.	<i>Mercator ВН</i> - Сарајево	2,7%
5.	Омега - Живинице	2,5%
6.	Меркур - Сарајево	1,6%
7.	Остали	77,0%
9.	Укупно (4+5)	5,2%
	Укупно	100,0%

Извор: Подаци из Пријаве

Највеће тржишно учешће (Табела 2.) на релевантном тржишту Федерације Босне и Херцеговине од 6,9%, има привредни субјект *Interex d.d.* Сарајево, привредни субјект Конзум, Загреб (Велпро, Сарајево) има 5,5%, док заједничко тржишно учешће учесника концентрације износи 5,2%.

Конкуренијски савјет је на основу анализе властитих података у вези тржишних учешће учесника концентрације и конкурената на релевантном тржишту утврдио да су подаци о

тржишним учешћима (Табела 2.) достављени у Пријави потпуни и релевантни за оцјену концентрације.

У складу са доказима концентрисаности тржишта који се користе у праву тржишне конкуренције (*CR* и *Herfindahl-Hirschman indeks*), релевантно тржиште трговине на мало у Федерацији Босне и Херцеговине је слабо концентрисано. Податак *CR*₅ у 2006. години је износио 20,5% и тренд је постепеног раста концентрисаности релевантног тржишта у односу на 2005. годину. такође, настављен је тренд континуираног хоризонталног повезивања привредних субјеката на релевантном тржишту, у које спада и ова концентрација.

Наведени подаци показују да постоји велики број привредних субјеката са појединачним релативно малим тржишним учешћима што онемогућава стварање и јачање доминантног положаја на релевантном тржишту.

Преузимањем пословних простора (другорочним закупом) у предметној концентрацији подносилац Пријаве преузима пословање (релевантним производом) односно тржишно учешће привредног субјекта Омега на релевантном тржишту, те самим тиме престаје бити конкуренција привредном субјекту *Mercator BH* на релевантном тржишту.

Конкурентијски савјет је анализирао и тржишно учешће привредног субјекта Гаџо *Comerc* д.о.о. Сарајево, Исмета А. Шербе 7, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Гаџо *Comerc*) који износи до 0,5% обзиром да је Пријава намјере концентрације привредног субјекта *Mercator BH* и привредног субјекта Гаџо *Comerc*, поднесена Конкурентијском савјету, дана 19. децембра 2007. године број: 01-03-26-49-П/07.

7. Оцјена предметне концентрације

Конкурентијски савјет, анализом података у смислу члана 17. Закона (посебно структуре релевантног тржишта, тржишних учешћа учесника концентрације и конкурената -Табела 2.), је утврдио да заједничко тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту трговине на мало мјешовитом робом, прехранбеним производима, пићем и производима широке потрошње за домаћинство у Федерацији Босне и Херцеговине је знатно испод тржишног учешћа од 40,0%, у смислу члана 9. Закона, који предпоставља да привредни субјект може имати доминантни положај на релевантном тржишту.

Такође, Конкурентијски савјет је утврдио да се ради о хоризонталној концентрацији којом се не ствара доминантни положај привредног субјекта *Mercator BH*, те да провођење исте не може утицати на спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

При доношењу одлуке Конкурентијски савјет је имао у виду предности за потрошаче које намјеравана концентрација има и то у повећању квалитета услуга, проширењу асортимана производа и услуга те повећања поузданости у пружању услуга крајњим потрошачима.

Такође, Конкурентијски савјет имао је у виду и предности концентрације за привредни субјект *Mercator BH*, које се односе на јачање конкурентности на релевантном тржишту.

Према наведеном Конкурентијски савјет је оцијенио допуштеном предметну концентрацију, у смислу члана 18. став (2) тачка а) Закона.

8. Административна такса

Подносилац Пријаве на ово Рјешење, у складу с чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Предсједник

Сања Божић